

דברי הכפר

ישראל במלחמה

גיליון מס. 2867 * יד אדר תשפ"ה * 14 מרץ 2025

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

מסיבת פורים מתקרבת ואנחנו קוראים לכם לבוא עם הבגדים שאף פעם לא העזתם ללבוש, לחשוב מופרע, או קלאסי, להתפרע עם חומרים ממוחזרים, כמעט כל דבר יכול להדבק לבגד ולהפוך לפריט ייחודי... בקיצור, לחשוב: אופנה
Express yourself!
יום שישי | 21.3 מהשעה 21:00 | לב הקיבוץ
חברים ותושבים - כניסה חופשית
חברים מבחוץ - 40

על הדרך / הפינה של דודו

דברי חכמים

רבי משה בן מימון הרמב"ם אומר :
 מצינים את כל בית הקברות
 ובונים נפש על הקבר .
 והצדיקים אין בונים להם נפש
 על קברותיהם
 שדבריהם הם זכרונם,
 ולא יפנה אדם לבקר הקברות "
 (הלכות אבל, פרק ד הלכה ד)

בצילום: אנשים שמפנים עורף לחוכמת הרמב"ם
 בקבר יוסף שנמצא בפאתיה הדרום-מזרחיים של שכם

"על מה שעליו לא ניתן לדבר, אודותיו יש לשתוק". לודוויג ויטגנשטיין

1. בשנת 1957 החלה התארגנות של אנשי רוח יהודים צרפתיים, שנמשכה לאחר מכן במשך שנים רבות מאז, במסגרת הקונגרס היהודי העולמי. הם התכנסו מתוך כוונה לדון במשותף במרכיבי הזהות היהודית. הכינוסים האלה היו חלק מגל עולמי של מאמץ להעמיד שיח אחר, הומניסטי ואינטלקטואלי, מול מלחמת העולם השנייה, שנשבה בעורפם שפיכות דמים, שנאה, אלימות ומוות. כל זה קורה כשזכרם של יהודים נרצחים וריח עשנה של אושוויץ עדיין מכסה את אדמת אירופה המתקוממת מבין להריסות.
2. בין המשתתפים במפגשים השנתיים האלה בלטו שמות כמו אנדרה נהר, מניטו (הרב ליאון אשכנזי), ינקלביץ' ורבי. בכנסים השתתפו יהודים חילוניים ודתיים תלמידי חכמים ואורחים מכל תחומי המחקר וההגות. עמנואל לוינס הוזמן בכל שנה להרצות על אחת מסוגיות התלמוד לפי בחירתו. והרצאה זו הפכה למסורת בכל הכנסים, עד שנות חייו המאוחרות.
3. בשנת 1963 נערך כנס בנושא "הסליחה". השאלה עליה התבקשו המרצים לענות הייתה האם כבר ניתן לסלוח לגרמנים על אשר עוללו לעם היהודי בשואה. כל זה התרחש סביב קריאות להתפייס עם הפילוסוף הגרמני מרטין היידגר.
- היה קשה מאוד באותה עת להיות פילוסוף, אפילו יהודי, בלי להכיר בערכו ובהשפעה הרבה שיש לו על עולם הפילוסופיה שלאחר מלחמת העולם.
4. הפילוסוף עמנואל לוינס פתח את ההרצאה שלו במסכת יומא במשנה "עבירות שבין אדם למקום, יום הכיפורים מכפר, עבירות שבין אדם לחברו, אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חברו..." ומשם עבר לדיון רחב בסוגיה הנ"ל בתלמוד הבבלי.
- ומה שיפה בעיני בהרצאה הזאת שלו, זה שהוא לוקח את השאלה של הכנס באופן אישי מאוד, ומנסה להשיב עליה כאשר הוא שואל את עצמו, האם הוא יכול או מסוגל כבר לסלוח למרטין היידגר, שהיה מורה שלו בפרייבורג והצטרף לאחר מכן למפלגה הנאצית.
5. בדברי התשובה המופלאים שלו הוא אומר בין השאר את הדברים הבאים: "אפשר אולי לסלוח למי שדיבר (פגע) בלי להיות מודע למה שאמר, אבל קשה לסלוח לרב אם היה לגמרי מודע... אפשר לסלוח לגרמנים רבים אבל יש גרמנים שקשה לסלוח להם, קשה לסלוח להיידגר. אם רב חנינא לא יכול לסלוח לרב, הצדיק והאנושי, הרי עוד פחות מזה ניתן לסלוח להיידגר. חזרתי אל האקטואליה, אל הניסיונות החדשים לזכות את היידגר, לשחרר אותו מאחריותו,

הניסיונות הבלתי פוסקים שהיו – כפי שאנו חייבים להודות – העילה לכנס הזה".

6. כדי לשמור על השפיות, אני מנסה באופן כמעט נואש להגדיר את התהום הפעורה בין הכנסים האלה שהיו בצרפת, משנת 57 ואילך, לתרועעות המלחמה המהדהדות בעולם כעת. ולאט לאט מתגבשת בי ההבנה שהתרבות האנושית שבה ולומדת על בשר קורבנות התותחים שמי שאיננו לומד מטעויות העבר נידון לשוב אליהן ביבבה גדולה.

יתכן מאוד שלאחר שיחדל שאון התותחים לרעום באוזנינו ניתן יהיה, אולי, לשוב ולדבר על הומניזם ועל סליחה. ואולי כבר לא.

7. בציור: עמנואל לוינס, פילוסוף יהודי צרפתי חכם ואורתודוקס על פי דרכו

ליום האישה הבינלאומי שחל השבוע

ותודה מקרב לב על כל הקרמים

והאפור שהענקת לי הבקר

לקבוד יום האשה הבינלאומי...

פינת הקריקטורה השבועית: העברתם אותי בשערי גיהנום...

חג פורים שמח!

• דניאל הגרי

עבורי אתה כבר אלוף. מבחינתי, הסיבה לפיטורייך, תהיה אשר תהיה, היא ממש לא עניינית, ובוודאי לא לטובת מדינת ישראל. אתה היית הקול היחיד אשר שמענו בימים ובחודשים שבהם נפלו עלינו השמים, אשר הסביר את מה שקרה, בבהירות, באומץ ובהרבה אמפתיה אמיתית.

נ.ב. יעירו אלה שיעירו ויתקנו, שלא היה כאן הליך פיטורין, אלא חסימת דרכך להמשך בצה"ל. זה אותו הדבר.

• צל"שים

אני מציינת לשבח, הפעם, שני אנשים יקרים, שני בני משק, שהשבוע היו לי המלאכים שנשלחו ברגע הנכון למקום הנכון.

מורדי בן נתן

הייתה לנו בעיה עם מנעול תיבת הדואר, עכשיו כבר אפשר לספר, שהתא נשאר פתוח כי לא יכולנו לנעול אותו. והנה, אנחנו נגשים לתיבת הדואר, ועל ידה נמצא מורדי (הייתי רוצה לקרוא לו מרדכי, אבל אז אני צריכה לעשות זאת במבטא של אביו ג'ק, אבל כוחות החיקוי שלי לא יספיקו, אז אקרא לו מורדי). מה עשה מורדי ליד תיבות הדואר? החליף מנעול לתיבה אחת, ובטרם הספקנו לומר מה הבעיה שלנו עם המנעול, הוא כבר החליף לנו אותו. הצל"ש הזה הוא עוד לפני שצינתי אותו לשבח על יחסו המיוחד לזקנים שבינו!!!

רתם איילון

רתם בלי ו'.

לא היה לי נעים לפנות שוב אל רתם בענייני הטלפון שלי, אז שאלתי ב"פרגונים" והתשובה שקבלתי הייתה: "תפני לרתם". פניתי אליו, הוא היה מוכן לבוא מיד, רק לי לא כל כך התאים, אז הוא בא אלי, כשהתאים לי. גם תיקן גם הסביר, גם לימד, ועכשיו אני יכולה להשתמש בטלפון בלי ייסורים.

כעבור כמה ימים נתקעתי עם הקלנועית באמצע מגרש החנייה. הייתה לי הרגשה שהמצבר התרוקן. בזמן שחיכיתי שאריה יביא את המטען שלנו, רתם,

שעבר במקום עם בלהה על הקלנועית שלה, קפץ מיד לעזור. הוא שחרר את המעצור (ושוב לימד אותי משהו) ויחד עם יוסי מלינה שעבר במקום, ומייד התגייס לעזרה, הם דחפו את הקלנועית עד למקום שהיה בו שקע, טיפס אל השקע וחבר. לקלנועית ולנהגת שלום!

צל"ש כבר אמרתי?

• ראיון מיוחד

אינני צופה גדולה של הטלוויזיה. למעשה אני מבלה אולי 10 דקות ביום בצפייה במכשיר, ועוד כחצי שעה כ"מעשנת פסיבית" ששומעת אגב, עשיית דברים אחרים.

השבוע נשארתי, מתוך סקרנות לצפות בתכנית שנקראת "ראיון מיוחד", שבו קבוצה של צעירים ובוגרים על הרצף האוטיסטי, מראיינים אישיות ידועה. בפרק הראשון, המרואיין היה הזמר חנן בן ארי. הכלל הראשון של התכנית הוא שכל השאלות לגיטימיות ואסור למרואיין להתחמק. והיו באמת שאלות מאד ישירות, וכמעט שלא היו התחמקויות של חנן בן ארי.

התכנית הייתה מרתקת ומרגשת מאד, ואני כבר מצפה לפרק הבא.

• מי שלא בא – הפסיד

חזרתי עכשיו מערב במועדון "המפגש" ובו הופיעה שלישיית מוזיקאים מכרמיאל. הם מעולים וצנועים, ואפילו אין להם עדיין שם של להקה, וגם לא כרטיסי ביקור, אבל מי שבא נהנה, היו כאלה שאפילו רקדו (כל כבוד לשרה דבולט ולדינה ברור, ולאחרים שגם רקדו) ומי שלא רקד שר יחד עם הלהקה שירים בכל השפות ובכל המקצבים. היה ערב מהנה מאד.

ויחד עם זאת, קשה כל כך לשמוח לשיר ולרקוד בשעה שהחטופים שלנו נמצאים עדיין שם במנהרות בעזה, ולא נראה שלממשלה ולעומד בראשה דחוף בכלל להחזיר אותם! אלוהים! עזור לנו!

תמר וולפין

(בשבוע הבא אני מתכוונת להיות בטיול לאילת עם עמותת ותיקי הגליל, זה טיול שהיה אמור להתקיים ב – 8.10.23, ועכשיו הוא יוצא לדרך. לכן לא אכתוב על דא ועל הא בשבוע הבא, נתראה בעוד שבועיים).

פִּינֵת הַהֶנְצָחָה / דוד אלמן

יְהִי זִכְרֵם בָּרוּךְ

דוריס וואיט ז"ל - (22/4/1995 - 7/10/1939)

דוריס הינה חברת הקיבוץ מגרעין ההשלמה "גרעין ה'".
דוריס גדלה בבית היתומים בנורווד. היא הצטרפה לתנועת "הבונים".
לאחר תקופה הכשרה בחוות אידר, עלתה ארצה והצטרפה לכפר הנשיא.
היא היתה ספורטאית ופעמים רבות גברה על הבנים. המצב הטבעי שלה היה עם
צחוק רחב על הפנים. בשלב מסוים עברה להיות מדריכת ספורט
לאחר תקופה יפה בענף הצאן.
דוריס תזכר כבעלת אנרגיה אין סופית עם הרבה שמחת חיים, ובהחלט השאירה
חותמה על קיבוץ כפר הנשיא.

<https://khbbm1.wixsite.com/1995-05>

הביא דוד אלמן - פניות כלשהם הפנו אלי - רק לא בטלפון (בעיית שמיעה)

הצבא הכי מוסרי בעולם ואוטואנטישמיות,

צהל הצבא המוסרי בעולם -

בשביעי באוקטובר בבוקר התגייסתי למילואים ושרתתי כמעט רצוף עד ינואר 2025 כמג"ד באוגדה 98 (צנחנים קומנדו וכו'). תפקיד האוגדה הוא קרבי התקפי כשכל מטרת צהל בלחימה היא למוטט את שלטון החמאס ולהחזיר את החטופים.

למוטט את החמאס משמעו להכות מכה כל כך נחרצת שלא יבוא לאף אחד משונאינו (ולא רק החמאסניקים) מחשבה כזאת בעתיד. אנחנו עושים זאת למענינו ולמען עתיד ילדינו ונכדינו.

להחזיר את החטופים – זוהי חובה מוסרית שלנו כעם. ערך עליון, שקודש על ידי הדת היהודית ושלאורה אנחנו חיים.

ועוד לגבי מוסריות, אצטט את המפקד שלי תא"ל דן גולדפוס:

" הערכים שלנו, הם לא בשביל האויב. יש טעות אופטית. אני לא שומר על הערכים שלי בשביל האויב. אני לא מרחם על האויב. לא מרחם עליו, לא תראה אותי בשדה הקרב מרחם על האויב. או שאני הורג אותו, או שאני שובה אותו. **הערכים הם בשבילנו. כדי לשמור עלינו. זו המדינה שלנו. אני יותר טוב מהצד השני ואין לי שום כוונה להיות חמאס.** אני במדינת ישראל, מדינה יהודית ודמוקרטית, על כל המשתמע מכך.

"זאת העוצמה שלנו והצבא הזה הוא מכשיר בידי אותה מדינה שהיא מדינה שלי, ואני חושב שהשגיאה הזו שהערכים מונעים מאיתנו משהו... זה פשוט לא נכון. **הם שומרים עלינו מכל משמר לקיום הפעולה שלנו, וזה עניין מהותי ביכולת שלנו כצבא לתפקד ובאוגדה 98, כדי לעשות את הפעולות הכל כך מורכבות, איכותיות, מדויקות, כאלה שמשימדות את האויב ומכריעות אותו בעל קרקע ובתת-קרקע, חייבים לשמור על הערכים שלנו.**"

לשמור על מוסריות זאת עבודה שדורשת מאמץ ובעיקר ביקורת עצמית.

אוטו-אנטישמיות-

לא כל ביקורת היא ראויה, אבל וזה האבל הגדול, **ללא ביקורת נדרדר ונאבד את הערכים שלנו.**

לבוא ולקרוא למישהו תומך חמאס או אוטואנטישמי רק כי הציע לראות סרט שמבקר (בצדק או שלא) התנהלות מסויימת בנקודת זמן מסויימת **זה איבוד ערכים. עוצב ומטריד.**

טל אשחר

שירי מלחמת חרבות ברזל

בן שוקרון הוציא את השיר אחרי שהשתחרר מ-180 ימי מילואים, ולאחר שאיבד בפעילות מבצעית את חברו הטוב, שלו זלצמן ז"ל. בזמן השבעה נזכר, כי באחת השמירות המשותפות בעזה, כתב שורה אחרי שצפה בכוכב בודד בשמיים, זה הכוכב שסימן בסופו של דבר את חברו והפך פיסת זיכרון של הנצחה. סמל ראשון שלו זלצמן נהרג מפיצוץ מטען בדרום הרצועה ביום שבת 16.12.2023. בן 24 היה בנופלו. הותיר אחריו הורים, אחות ואח. לאחר נפילתו, הועלה לדרגת רב סמל.

פנס בודד

פנס בודד בכפר / מאיר לי את הפחד
בין שינויי הזמן / שכחתי מהלילה
פנקס קטן בתיק גדול / מטוס ענק חוצה את הנוף
הזמן טס עף בחול / בתוך כל העשן מנסים לצחוק
לדבר על החיים / ועל מתי יבוא האור

בשמיים מעל העננים / כוכב אחד משתקף במים / מאיר לי את הפנים
אנשים פשוטים עוזבים את הבית / להחזיר את החיים
בתוך הלילה כולם הופכים לגיבורים

פנס בודד בעיר / מזכיר לי אותך / בין שינויי הזמן / שכחתי מהלילה

בחצר בבית יושבים שעות / מוזגים עוד בירה מדלקים את האור
נזכרים בך בצחוק הטוב / ילד יפה עם חיוך גדול / שלו כמו השקט
יפה כמו האור / אתה האור

בשמיים מעל העננים / כוכב אחד משתקף במים / מאיר לי את הפנים
אנשים פשוטים עוזבים את הבית / להחזיר את החיים
בתוך הלילה כולם הופכים לגיבורים

בשמיים מעל העננים / טיפה אחת חוצה במים
לשטוף את הפנים / כוכב אחד עזב את הבית
להחזיר את החיים / בתוך הלילה כולם הופכים
לגיבורים

14.3 נדב קורנבליט

רפאל כהן

15.3 אלון אנטיס

אביבה לינטון

ענבר ברגר

ארי הורוביץ

16.3 קולט אמויאל

18.3 אריק לינטון

עירית גרשמן

19.3 שושנה שרקי

20.3 ערן נידם

אור סימלמן

סיפור לפורים

בכפר קטן ליד העיר קוזניץ התגורר לו עני מרוד בשם שמעון. כסף לא היה לו לשמעון, אך היתה לו משפחה מרובת ילדים אותה הצליח לפרנס בקושי. לפרנסתו שלח שמעון את ידו במלאכות שונות, אך המזל לא האיר לו פנים.

קוזניץ הסמוכה היתה עיר ואם בישראל, ולקראת החגים היה פוסע שמעון רגלית – שהרי ממון לשכירת סוס ועגלה לא היה ברשותו – אל העיר הסמוכה כדי לקיים את מצוות החג, כמנהג היהודים מדורי דורות.

כך עשה גם כשהתקרב חג הפורים. לבש את בגדיו הבלויים, צחצח במעט מים את נעליו הקרועות, ויצא אל בית-הכנסת אשר בקוזניץ כשליבו עגום עליו. מראה הילדים המחופשים והוריהם הלבושים במיטב המחלצות לא היטיב עמו. "ראו נא ראו" חשב לעצמו בעגמומיות. "כל אלו שמחים וששים בשמחת החג; ואילו משפחתי יושבת ונמקה ברעב".

בית-הכנסת היה מואר באור יקרות. כל המתפללים המתינו בדריכות לרבי ישראל, הלוא הוא המגיד הקדוש מקוזניץ, שיעלה על בימת הקריאה ויחל בקריאת המגילה. כשעלה רבי ישראל אל הבימה השתררה דממה מוחלטת, וכולם האזינו בשקיקה לקולו הערב של הרב.

"ומרדכי יצא לפני המלך בלבוש מלכות תכלת וחור... ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר..." פסוקי המגילה השכיחו ממנו לרגע-קט את מצוקותיו ומצב רוחו החל להשתפר.

נסתיימה קריאת המגילה. יהודי העיר ניגשו לאחל לרבם "פורים שמח" ושמעון הצטרף אליהם. כשהגיע תורו נעץ בו המגיד מבט חודר ושאל: "רבי יהודי, מדוע לא הבאת לי משלוח מנות?" התבלבל שמעון והשיב: "אינני מתגורר בעיר קוזניץ... באתי רק כדי לשמוע את קריאת המגילה". אך המגיד לא התייחס לדבריו והמשיך: "הלוא פורים היום. בוא נא לביתי ואמור 'לחיים'".

בביתו של המגיד הציעו לפניו מאכלים ומיני מגדנות וכן יין בשפע. הטיב שמעון את לבו ביין וקינח במיני מאפה, וכשסיים איחל לנוכחים "פורים שמח" ויצא את הבית כשדבריו של המגיד הקדוש מהדהדים באוזניו: "מדוע לא הבאת לי משלוח מנות?"

מכיוון שהיה מבוסס מעט, הרהיב עוז בנפשו ופנה לחנות המשקאות החריפים. "פורים שמח!" הכריז בקול בוטח. "הבה נא לי בקבוק יין משובח ואשלם, בעזרת ה', לאחר חג הפורים. ואם לא אשלם – מה בכך? הלוא פורים היום!" נענה בעל החנות לדבריו והעניק לו בקבוק יין משובח שבמשובחים. כה עשה שמעון גם בדוכן התפוחים, וכשבידיו בקבוק יין ומעט תפוחים עשה את דרכו שוב לבית המגיד.

כשראה אותו המגיד חיך ואמר: "אאחל לך שתזכה להביא לי בכל שנה משלוח מנות".

רק יצא שמעון מבית המגיד ומחשבה עלתה במוחו: מדוע לא אביא מעט מזון לביתי, לשמח אותם בשמחת הפורים? אומר ועושה: שוב ניגש שמעון לחנויות, ובפיו הבקשה "תנו נא לי בהקפה – ואם לא, מה בכך? הלוא פורים היום!" ושוב האיר לו המזל ולא חלף זמן רב ושמעון החל לפסוע לביתו כשידיו מלאות כל-טוב.

"פורים שמח!" הכריז בקול מאושש ופרס את 'אוצרו' על השולחן. הילדים שלא ראו זמן רב מעדנים כאלו פצחו בקריאות שמחה. ה'אשת-חיל' מיהרה לפרוס מפה לבנה ומטולאת על השולחן, וכולם התיישבו לסעודה חגיגית להודות לבורא העולם על חסדיו.

"פתחו לי, פתחו לי!" נשמע קול צרוד מפתח הבית. "בוודאי איזה ערל שיכור חפץ להיכנס לביתינו" חשב שמעון לעצמו וסירב לפתוח את הדלת, עד שאשתו נענתה ואמרה: "דומני שזהו גריגורי הבא לכאן לעיתים קרובות למכור את מרכולתו; אלך ואפתח לו".

הדלת נפתחה ונכנס גריגורי כשהוא פצוע וזב דם. שמעון ואשתו מיהרו להגיש לו תחבושות לחבוש את פצעיו, וכן כוסית יין-שרף למען ישיב את נפשו. כששבה

רוחו אליו, סיפר להם גריגורי על בתו וחתנו שהשליכו אותו מביתם לאחר שנקעה נפשם מהרגלי השתיה שלו. "אוצר גדול טמנתי ביער, וביקשתי להעניק להם אותו בטרם אמות" אמר גריגורי. "אך לא אעשה זאת! אתם, שבאתם לעזרתי בשעת צרה, תזכו באוצר הגדול".

חלפו ימים אחדים והאיכר מת מפצעיו. הלך שמעון אל היער כפי אשר הורה לו האיכר, שם מצא אוצר גדוש במטבעות זהב. ושמעון העני המרוד הפך לעשיר גדול ומפורסם.

מדי שנה היה מגיע שמעון אל המגיד הקדוש מקוזניץ, ומעניק לו משלוח מנות ביד רחבה ובלב שמח.

מעובד על-פי הספר "סיפורי חסידים - מועדים" של הרב שלמה יוסף זיון

59 חטופים וחטופות נמצאים כבר 525 ימים בשבי

